

Instytut Pamięci Narodowej w Poznaniu

NOC MUZEÓW

18/19 maja 2013

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Garść faktów na początek, czyli co to jest IPN?

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu został powołany ustawą z dnia 18 grudnia 1998 r. Prezesem IPN jest dr Łukasz Kamiński, IPN posiada 11 oddziałów. Funkcjonują one we wszystkich miastach, w których znajdują się sądy apelacyjne. W kolejnych 7 miastach powołano delegatury IPN.

Archiwum IPN ma status archiwum wyodrębnionego, przechowującego akta należące do narodowego zasobu archiwalnego z lat 1939–1990.

A teraz coś o nas.

Oddział IPN w Poznaniu działa od 2000 r. Pierwotnie zajmował pomieszczenia w Areszcie Śledczym przy ul. Młyńskiej, następnie mieścił się w budynku przy placu Wolności, by ostatecznie w połowie 2002 r. przenieść się do obecnej siedziby przy ul. Rolnej 45a.

W ramach IPN w Poznaniu funkcjonują cztery piony: archiwalny (Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów), edukacyjny (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej), lustracyjny (Oddziałowe Biuro Lustracyjne) oraz śledczy (Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu).

Terytorialnie Oddział IPN w Poznaniu obejmuje dawne województwa: poznańskie, pilskie, konińskie, leszczyńskie i zielonogórskie.

Co mamy w magazynach, czyli zasób.

Obecnie w zasobie Oddziału IPN w Poznaniu znajduje się 4950 metrów bieżących materiałów archiwalnych (czyli popularnych „teczek”) z lat 1939–1990. Oznacza to, że wszystkie te teczki, ustawione jedna za drugą, wyznaczyłyby trasę biegnącą od naszej siedziby aż do ulicy Kórnickiej.

Największym zainteresowaniem wnioskodawców cieszą się akta operacyjne i dochodzeniowo-ślędcze b. Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa, przekazane przez UOP i ABW. Ponadto w naszym zasobie znajdują się m.in. akta osobowe funkcjonariuszy MO, SB, akta zakładów karnych i aresztów śledczych, jak również sądów i prokuratur.

Kto może oglądać akta?

Każda pełnoletnia osoba może sprawdzić, czy w zasobie Instytutu Pamięci Narodowej znajdują się materiały archiwalne jej dotyczące, a także dotyczące nieżyjącej osoby najbliższej. Nie można natomiast zająrzeć do akt sąsiada.

Dodatkowo każdy ma możliwość złożenia wniosku o udostępnienie informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa dotyczących osoby pełniącej funkcję publiczną, czyli na przykład prezydenta RP, posła, senatora, jak również funkcjonariusza Urzędu Bezpieczeństwa/Służby Bezpieczeństwa.

Po spełnieniu ustawowych wymagań, z akt korzystają mogą również dziennikarze i osoby prowadzące badania naukowe. Poza tym materiały archiwalne IPN są udostępniane uprawnionym instytucjom, takim jak organa wymiaru sprawiedliwości i ścigania oraz organa administracji publicznej.

Więcej informacji dotyczących udostępniania akt znajdują Państwo na naszej stronie internetowej:

www.ipn.gov.pl

Co poza archiwum?

Pracownicy pionu edukacyjnego prowadzą projekty badawcze, organizują wystawy i konferencje naukowe. Propagują wiedzę historyczną w szkołach podstawowych i średnich na terenie Wielkopolski, zajmują się działalnością wydawniczą i edytorską. Wydawaniem książek zajmuje się również Sekcja Edycji Źródeł. Dużą popularnością cieszą się gry planszowe wydawane przez pion edukacyjny m.in.: Kolejka (Gra Roku 2012), Dywizjon 303, Awans, Pamięć '39 i najnowsza ZnajZnak.

Prokuratorzy pionu śledczego prowadzą śledztwa i postępowania dotyczące zbrodni komunistycznych i nazistowskich, poszukują też świadków tych zbrodni. Pracownicy działu lustracyjnego sprawdzają oświadczenia lustracyjne osób zobowiązanych do ich składania oraz okresowo publikują w Biuletynie Informacji Publicznej IPN katalogi dotyczące m.in. osób rozpracowywanych przez organa bezpieczeństwa państwa.

Inwentarz archiwalny IPN.

Na podstawie nowelizacji ustawy o Instytucji Pamięci Narodowej z dnia 18 marca 2010 r. Prezes IPN został zobowiązany do opublikowania inwentarza archiwalnego zapewniającego opis zasobu na poziomie jednostek archiwalnych. Zasady opisu oraz prezentacji danych znajdujących się w inwentarzu opracowała Rada IPN.

W pierwszej publikacji inwentarza udostępniono 120 698 rekordów opisujących materiały administracyjne wytworzone przez cywilne i wojskowe organa bezpieczeństwa państwa. Obecnie na stronie

www.inwentarz.ipn.gov.pl można zapoznać się z opisem ponad 200 tysięcy jednostek archiwalnych znajdujących się w archiwum IPN. Ze względu na dużą ilość akt, prace nad inwentarzem zostały rozłożone na kilka lat. Inwentarz ten będzie systematycznie uzupełniany o kolejne rekordy. Pełna informacja o zasobie IPN udostępniana jest użytkownikom archiwum we wszystkich czytelnich IPN na terenie kraju. W inwentarzu znajdują Państwo również informacje o archiwach poszczególnych oddziałów i delegatur IPN, jak również słownik terminów pojawiających się w materiałach archiwalnych.

Życzymy wielu pozytywnych wrażeń z pobytu w Oddziale IPN w Poznaniu,
nie tylko podczas **Nocy Muzeów**.

Dziękujemy i pozdrawiamy
Dyrektor i pracownicy IPN w Poznaniu

**Instytut Pamięci Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Poznaniu**

ul. Rolna 45a, 61-487 Poznań
tel. 61 835 69 00, fax. 061 835 69 03
www.ipn.gov.pl